

NOBELOVCI I ZNANSTVENICI U SPLITU

Dragan Primorac i nobelovci Avram Hershko, Paul Modrich i Robert Huber PAUN PAUNOVIĆ/HANZA MEDIA

Primorac: Pravi lijek za pravog pacijenta

➔ Iz Splita će u svijet biti odaslana poruka o smjeru razvoja medicine 22. stoljeća, rekao je Primorac

Split se u ponedjeljak na svjetskoj mapi pozicionirao kao centar znanosti, zahvaljujući 11. kongresu forenzičke i antropološke genetike i predavanju Klinike Mayo za individualiziranu medicinu, u organizaciji Međunarodnog društva za primijenjene biološke znanosti (ISABS), Klinike Mayo i Specijalne bolnice "Sv. Katarina".

ANA FRANIĆ

Jedan od najzaslužniji je predsjednik i osnivač ISABS-a prof. dr. Dragan Primorac, koji je naglasio da će iz Splita u svijet biti odaslana poruka o smjeru razvoja medicine 22. stoljeća, koja predstavlja potpuno novu medicinu temeljenu na individualiziranom pristupu pacijentu principom: pravi lijek, u pravoj dozi, u pravom trenutku, za pravog pacijenta.

– ISABS nikada nije oklijevao biti hrabar. U naš program uveli smo antropološku genetiku prije nego što je postala moderna, govorili smo i o epigenomici prije nego što je postala trendovska, te smo izvodili prezentacije lidera vizionara u personaliziranoj medicini i regenerativnoj medicini. Nismo bili sramežljivi doprijeti do najboljih pojedina i najviših institucija na svijetu. Upravljačka veličina ISABS-a i naše konferencije omogućuju nam da se krećemo brzo, da vodimo umjesto da slijedimo. U početku smo razgovarali o identifikaciji žrtava rata i masovnih katastrofa, a danas govorimo o epigenomici, regenerativnoj medicini, mikrobiomu, glikozilaciji bjelancevina, tekućoj biopsiji i tako dalje, a možda će čak i za dvije godine to biti nešto drugo – kazao je Primorac u ponedjeljak na otvaranju kongresa u hotelu "La Méridien Lav".

Tijekom zadnje 22 godine u radu ISABS-ovih konferencija sudjelovalo je oko 5000

znanstvenika, 600 predavača iz ukupno 70 država, a ovogodišnju konferenciju uveličalo je i četvero dobitnika Nobelove nagrade: prof. dr. Paul Modrich sa Sveučilišta Duke, prof. dr. Avram Hershko s Izraelskog instituta za tehnologiju, prof. dr. Robert Huber s Biokemijskog instituta "Max Planck" te prof. dr. Ada Yonath s Instituta za znanost "Weizmann".

Naše gore list

– Rodom sam iz Novog Meksika, živim u Sjevernoj Karolini, ali moji baka i djed rođeni su u Hrvatskoj. Nažalost, ne znam točno odakle su, ali plan mi je otići u selo odakle su Modrići, u okolici Obrovca. Prvi put sam u Hrvatskoj i oduševljen sam – rekao nam je prof. dr. Paul Modrich, američki biokemičar. Nobelovu nagradu za kemiju dobio je 2015. za prikaz jednog od najvažnijih otkrića u povijesti medicinskih znanosti: istraživanja kemijskih mehanizama popravaka oštećenja DNA kod bakterije E. Coli, a poslije je razjasnio i kako se taj proces odvija kod ljudi. Prvi put je utvrdio da stanice raka kojima nedostaje ovaj mehanizam popravka DNA pokazuju rezistenciju na onkološke lijekove te da u tom nedostatku, koji se nasljeđuje, leži odgovor zašto su neke osobe podložnije razvoju karcinoma, prije svega debelog crijeva, od drugih.

– Impresioniran sam organizacijom konferencije, ovo je veli-

ka stvar, a gospodin Primorac impresivan je čovjek. Ovo nije područje o kojem puno razmišljam, ali upravo sam se zbog toga veselio dolasku, kako bih naučio nešto novo – kazao je prof. dr. Paul Modrich.

Dr. Krešimir Luetić, predsjednik Hrvatske liječničke komore, naglasio je kako dolazak vrhunskih i svjetskih znanstvenika i nobelovaca pruža mogućnost izravnoga kontakta i dobivanje najnovijih spoznaja iz područja medicine. Primorac je istaknuo da je Specijalna bolnica "Sv. Katarina", jedna od organizatora kongresa, među vodećima u primjeni mezenimalnih matičnih stanica u liječenju osteoartritisa, s izvanrednim rezultatima, koji kompletno mijenjaju paradigmu današnje ortopedije.

– U suradnji s OneOmeom, korporacijom koju je osnovala Klinika Mayo, zapravo je iz Hrvatske započeta primjena najsveobuhvatnije farmakogenomske analize 27 gena za cijelu Europu. Pred Hrvatskom je iznimna prilika da postane pionir i predvodnik procesa u personaliziranoj medicini – objasnio je Primorac. Otvaranju kongresa i predavanju Klinike Mayo za individualiziranu medicinu nazočili su i Blaženka Divjak, ministrica znanosti, Milan Kujundžić, ministar zdravstva, Darko Horvat, ministar gospodarstva, i prof. Dragan Ljutić, rektor Sveučilišta u Splitu. ●

Ključne teme do subote

Kongres traje do subote, a u kliničkom dijelu glavna je tema personalizirana medicina. Uz to, naglasak će biti na epigenomici, staničnoj i genskoj terapiji, te na imunoterapiji, regenerativnoj medicini, glikomici,

farmakogenomici, forenzičkoj i antropološkoj genetici. Kongresom se nedvojbeno Hrvatska strateški pozicionira u svijetu, a snaga ovog hrvatskog znanstvenog brenda prepoznata je i u elitnom svijetu znanosti.